

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/65/2004

STOSUNEK DO RZĄDU I PREMIERA PO ZAPOWIEDZI DYMISJI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Premier Leszek Miller zapowiedział, że 2 maja, czyli dzień po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, poda się do dymisji. Na początku kwietnia¹ - tydzień po tej zapowiedzi - notowania rządu kształtowały się na poziomie zbliżonym do rejestrowanego w poprzednim miesiącu. Dość wyraźnie wzrosła jedynie liczba respondentów deklarujących obojętność wobec urzędującego gabinetu (o 6 punktów, do 33%). Jednocześnie liczba osób popierających rząd Leszka Millera spadła o dalsze 3 punkty (do 8%). Tak niskich notowań nie miał żaden z wcześniejszych gabinetów. Minimalnie spadła także liczba przeciwników obecnej Rady Ministrów (o 2 punkty, do 56%).

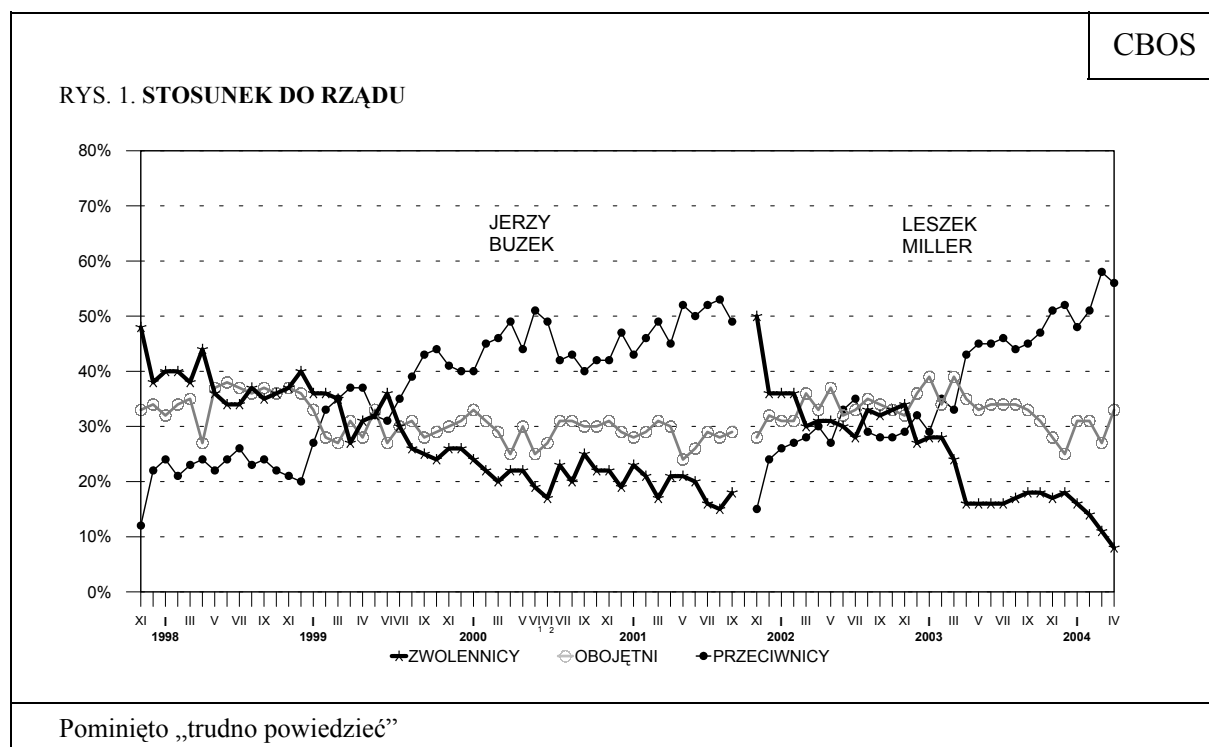

Tabela 1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (167) przeprowadzono w dniach 2-5 kwietnia 2004 roku na liczącej 993 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2003						2004						
	w procentach												
Zwolennicy	16	16	16	16	17	18	18	17	18	16	14	11	8
Przeciwnicy	43	45	45	46	44	45	47	51	52	48	51	58	56
Obojętni	35	33	34	34	34	33	31	28	25	31	31	27	33
Trudno powiedzieć	6	5	5	4	5	4	4	4	5	5	4	4	3

Tylko 13% zwolenników rządu deklaruje niezadowolenie z zapowiedzi rychłej dymisji gabinetu Leszka Millera. Wiadomość tę zwolennicy rządu przyjęli najczęściej z obawą (39%), jednocześnie zaś, co można uznać za bardzo charakterystyczne, niemal równie często z nadzieją (35%), a prawie co trzeci (31%) - z zadowoleniem. Wśród przeciwników rządu dominuje, oczywiście, zadowolenie i nadzieja, ale co dziewiąty z nich wyraża także obawy.

Tabela 2

Ostatnio Leszek Miller ogłosił, że 2 maja, czyli dzień po wejściu Polski do UE, ustąpi ze stanowiska premiera i poda rząd do dymisji. Z jakimi uczuciami przyjął(ęła) Pan(i) wiadomość o ustąpieniu rządu Leszka Millera?	Ogółem ²	Stosunek do rządu			
		zwolennicy	obojętni	przeciwnicy	Trudno powiedzieć
	w procentach				
Z nadzieją	35	35	24	42	24
Z zadowoleniem	44	31	28	56	16
Z niezadowoleniem	4	13	6	2	0
Z obawą	15	39	14	11	23
Z obojętnością	34	20	53	26	30
Trudno powiedzieć	6	3	6	5	28
	N=	80	323	559	29

Procenty nie sumują się do 100, ponieważ badani mogli wskazać dwie odpowiedzi

Obecny rząd cieszy się poparciem jedynie większości tych, którzy nadal deklarują, że będą głosować na SLD. Natomiast elektorat nowo powstałej SdPI w większości określa się jako przeciwnicy rządu lub obojętni wobec niego. Wśród wyborców partii opozycyjnych -

² Por. komunikat CBOS „Po zapowiedzi dymisji rządu Leszka Millera - społeczne reakcje oraz opinie o przyszłym rządzie”, kwiecień 2004.

PiS, PO, Samoobrony i LPR - przeciwnicy rządu stanowią zdecydowaną większość (77%-89%), jedynie w elektoracie PSL jest ich mniej (47%). Do przeciwników rządu zalicza się także ponad połowa osób niezamierzających brać udziału w wyborach oraz przeważająca część niezdecydowanych, którą partię poprzeć.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	obojętni	przeciwnicy	Trudno powiedzieć
	w procentach			
SLD	60	17	23	0
SdPI	26	34	40	0
PSL*	11	38	47	4
PO	5	16	79	0
Samoobrona	3	18	78	1
PiS	3	17	77	3
LPR*	0	11	89	0
Niezdecydowani	10	36	45	8
Niezamierzający głosować	5	41	51	3

*Ze względu na niewielką liczebność badanych deklarujących poparcie dla tych partii, dane należy traktować ostrożnie

Jednocześnie połowa zwolenników urzędującego gabinetu (50%) opowiada się za jak najszybszymi wyborami parlamentarnymi, tylko nieco ponad jedna trzecia (35%) uważa, że przyszedł rząd powinien powstać na bazie obecnej koalicji SLD-UP.

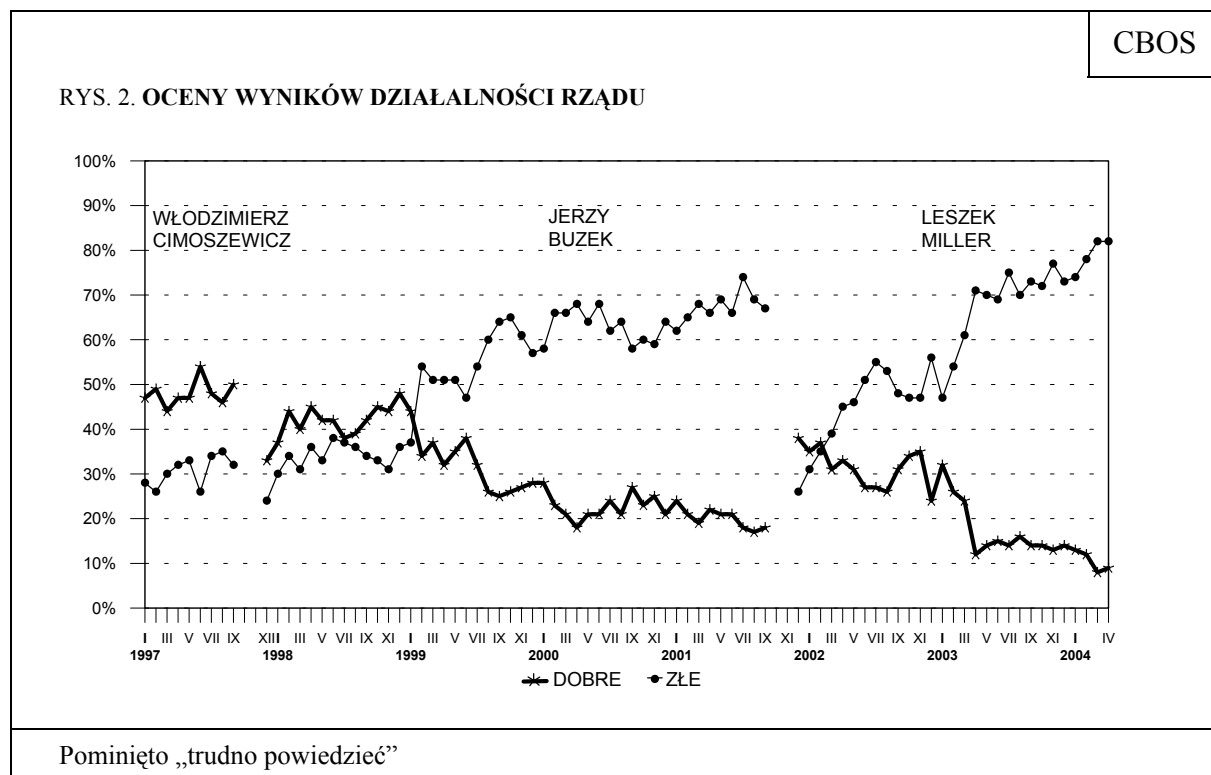
Tabela 4

Stosunek do rządu	Czy, Pana(i) zdaniem, w obecnej sytuacji:		
	powinien powstać nowy rząd na bazie obecnej koalicji SLD-UP	powinno się jak najszybciej przeprowadzić nowe wybory parlamentarne i wyłonić nowy rząd spośród zwycięskich ugrupowań	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Ogółem	10	71	19
Zwolennicy	35	50	15
Obojętni	12	59	29
Przeciwnicy	5	83	12
Trudno powiedzieć	10	42	49

Oceny wyników działalności rządu od początku jego funkcjonowania są takie same jak przed miesiącem, najgorsze z dotychczas notowanych. Zaledwie 9% respondentów dobrze ocenia efekty pracy tej ekipy, natomiast zdecydowana większość (82%) ma o nich krytyczną opinię.

Tabela 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Leszka Millera od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	
	2003										2004			
	w procentach													
Dobrze	12	14	15	14	16	14	14	13	14	13	12	8	9	
Źle	71	70	69	75	70	73	72	77	73	74	78	82	82	
Trudno powiedzieć	16	16	16	11	14	13	14	10	13	13	10	10	9	

Warto zauważyć, że zwolennicy Socjaldemokracji Polskiej, powstałej w wyniku rozłamu w SLD, oceniają całokształt dotychczasowej działalności obecnego rządu niemal równie krytycznie jak zwolennicy partii opozycyjnych.

Tabela 6

Potencjalne elektoraty	Oceny wyników działalności rządu		
	dobrze	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	55	35	10
SdPI	18	76	6
PO	7	88	4
PSL*	5	86	9
Samoobrona	5	90	5
LPR*	4	96	0
PiS	0	100	0
Niezdecydowani	11	78	11
Niezamierzający głosować	6	82	12

*Ze względu na niewielką liczebność badanych deklarujących poparcie dla tych partii, dane należy traktować ostrożnie

Zaznaczył się dalszy spadek zaufania do polityki gospodarczej rządu - o 3 punkty (do 9%) zmalała liczba osób wiążących z nią nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej kraju, a o 2 punkty (do 81%) wzrosła liczba pesymistów w tej sprawie.

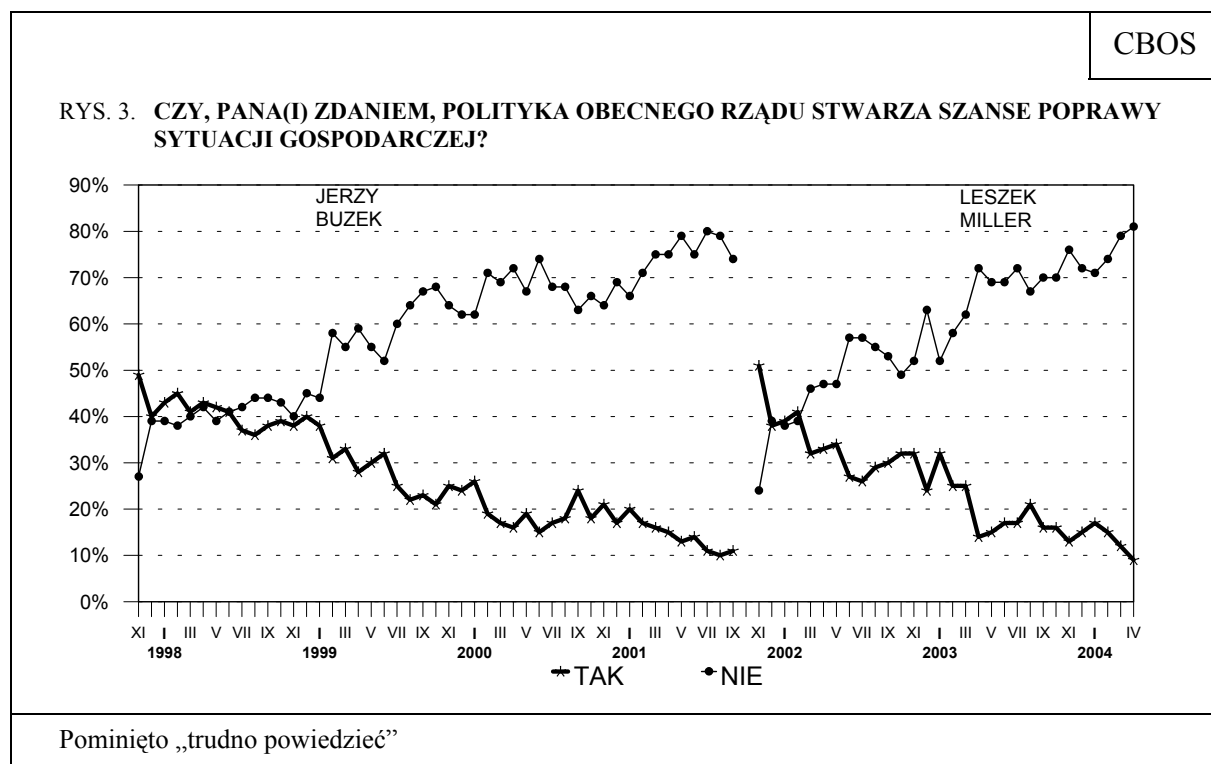

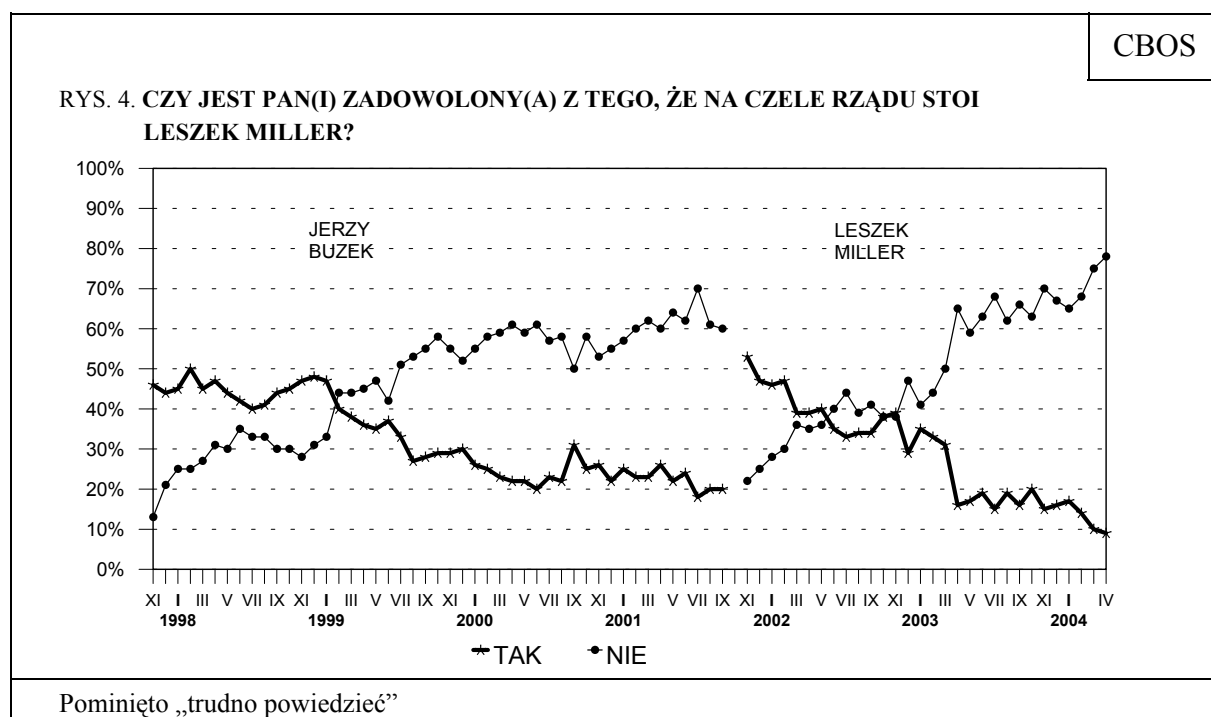
Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2003									2004			
	w procentach												
Tak	14	15	17	17	21	16	16	13	15	17	15	12	9
Nie	72	69	69	72	67	70	70	76	72	71	74	79	81
Trudno powiedzieć	14	16	14	11	13	14	14	11	13	12	11	9	10

Leszka Millera jako szefa rządu akceptuje 9% badanych, natomiast zdecydowana większość (78%, wzrost o dalsze 3 punkty) wyraża dezaprobatę.

Tabela 8

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV
	2003									2004			
	w procentach												
Tak	16	17	19	15	19	16	20	15	16	17	14	10	9
Nie	65	59	63	68	62	66	63	70	67	65	68	75	78
Trudno powiedzieć	19	24	18	17	19	18	17	15	17	18	18	14	13

Stosunek zwolenników SLD do Leszka Millera jako szefa rządu jest niejednoznaczny. Niemal tyle samo z nich popiera go na tym stanowisku, co wyraża niezadowolenie. Natomiast wśród potencjalnych wyborców SdPI dezaprobata Leszka Millera jako premiera jest niemal taka sama jak w elektoratach partii opozycyjnych.

Tabela 9

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD	44	47	9
SdPI	18	82	0
Samoobrona	6	90	4
PO	5	89	6
LPR*	4	96	0
PiS	4	90	6
PSL*	0	88	12
Niezdecydowani	18	66	16
Niezamierzający głosować	6	76	18

*Ze względu na niewielką liczebność badanych deklarujących poparcie dla tych partii, dane należy traktować ostrożnie

Zapowiedź rychłej dymisji rządu Leszka Millera w niewielkim stopniu wpłynęła na jego notowania. Charakterystyczne jest jednak, że zapowiedź tę tylko co ósmy zwolennik rządu przyjął z niezadowoleniem, a niemal co trzeci - z zadowoleniem. Jednocześnie wśród zwolenników obecnego gabinetu przeważa opinia, że należy jak najszybciej przeprowadzić nowe wybory; ci zaś, którzy opowiadają się utworzeniem przyszłego rządu na bazie obecnej koalicji SLD-UP, są w mniejszości.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do rządu

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	8	56	33	3	992
Płeć					
Mężczyźni	8	60	30	2	472
Kobiety	8	53	35	4	520
Wiek					
18-24 lat	6	49	41	3	156
25-34	6	60	32	3	172
35-44	10	61	29	0	165
45-54	8	63	28	1	202
55-64	10	52	34	4	117
65 lat i więcej	9	51	33	7	179
Miejsce zamieszkania					
Wieś	9	52	35	5	362
Miasto do 20 tys.	4	51	40	4	129
20-100 tys.	9	57	33	1	198
101-500 tys.	10	64	24	2	191
501 tys. i więcej mieszk.	4	63	32	1	113
Wykształcenie					
Podstawowe	8	46	40	5	284
Zasadnicze zawodowe	8	57	33	2	252
Średnie	8	59	31	2	346
Wyższe	6	73	19	1	110
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	67	24	1	63
Prac. umysł. niż. szczebla	7	72	20	0	94
Pracownicy fiz.- umysł.	6	62	31	2	84
Robotnicy wykwalifikowani	4	64	30	2	78
Robotnicy niewykwalifik.	13	29	59	0	40
Rolnicy	7	53	33	6	53
Pracujący na własny rach.	5	56	38	0	38
Bierni zawodowo					
Renciści	7	52	39	3	115
Emeryci	9	56	29	6	210
Uczniowie i studenci	12	50	33	4	75
Bezrobotni	8	53	38	1	116
Gospodynie domowe i inni	22	40	35	3	27
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	9	60	29	1	151
spółce właścicieli	5	66	27	2	78
prywatnych i państwa	5	60	34	1	175
sekt. pryw. poza rolnict.	7	58	30	6	59
prywatnym gosp. rolnym					
Dochody na jedną osobę					
Do 299 zł	6	54	39	2	94
300-399	6	58	33	3	71
400-599	10	57	32	1	156
600-800	11	52	34	3	173
Powyżej 800 zł	7	63	29	2	195
Ocena własnych war. mater.					
Złe	6	56	37	2	296
Średnie	8	56	32	4	446
Dobre	12	59	28	1	249
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	64	28	4	63
Raz w tygodniu	7	56	33	3	500
1-2 razy w miesiącu	12	52	32	4	138
Kilka razy w roku	7	59	33	1	188
W ogóle nie uczestniczy	9	57	32	1	103
Poglądy polityczne					
Lewica	20	49	30	0	163
Centrum	8	57	33	2	299
Prawica	5	75	18	2	252
Trudno powiedzieć	4	43	47	6	278

Tabela 2. Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Leszka Millera od czasu objęcia przezeń władzy?

	(%)			
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	82	9	992
Płeć				
Mężczyźni	9	85	6	472
Kobiety	8	80	12	520
Wiek				
18-24 lat	11	76	13	156
25-34	10	81	9	172
35-44	7	91	2	165
45-54	5	87	7	202
55-64	7	87	6	117
65 lat i więcej	12	72	17	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	8	81	11	362
Miasto do 20 tys.	12	79	10	129
20-100 tys.	7	88	6	198
101-500 tys.	10	81	8	191
501 tys. i więcej mieszk.	9	83	8	113
Wykształcenie				
Podstawowe	9	76	15	284
Zasadnicze zawodowe	7	86	6	252
Średnie	9	83	8	346
Wyższe	9	86	4	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	9	86	5	63
Prac. umysł. niż. szczebla	7	88	5	94
Pracownicy fiz.- umysł.	10	81	8	84
Robotnicy wykwalifikowani	5	90	4	78
Robotnicy niewykwalifik.	12	77	11	40
Rolnicy	4	78	18	53
Pracujący na własny rach.	4	84	12	38
Bierni zawodowo				
Renciści	9	85	6	115
Emeryci	9	76	15	210
Uczniowie i studenci	13	76	12	75
Bezrobotni	6	89	6	116
Gospodynie domowe i inni	20	77	3	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	10	85	5	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	4	86	10	78
sekt. pryw. poza rolnict.	7	86	7	175
prywatnym gosp. rolnym	6	79	16	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	7	85	8	94
300-399	8	86	6	71
400-599	5	88	6	156
600-800	14	73	12	173
Powyżej 800 zł	10	85	5	195
Ocena własnych war. mater.				
Źle	6	85	9	296
Średnie	9	83	8	446
Dobre	12	78	11	249
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	5	81	15	63
Raz w tygodniu	9	84	8	500
1-2 razy w miesiącu	13	78	9	138
Kilka razy w roku	7	81	12	188
W ogóle nie uczestniczy	8	85	7	103
Poglądy polityczne				
Lewica	15	78	7	163
Centrum	11	84	5	299
Prawica	4	94	2	252
Trudno powiedzieć	7	73	20	278

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

	(%)			Liczba osób
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
Ogółem	9	81	10	991
Płeć				
Mężczyźni	10	83	7	471
Kobiety	8	80	12	520
Wiek				
18-24 lat	6	84	10	156
25-34	14	79	7	172
35-44	5	89	6	165
45-54	7	86	7	202
55-64	12	83	5	116
65 lat i więcej	9	70	21	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	9	79	13	362
Miasto do 20 tys.	7	82	11	129
20-100 tys.	7	87	6	198
101-500 tys.	11	81	9	191
501 tys. i więcej mieszk.	9	83	8	111
Wykształcenie				
Podstawowe	8	76	15	283
Zasadnicze zawodowe	8	85	7	252
Średnie	7	84	9	346
Wyższe	15	79	6	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	12	78	10	63
Prac. umysł. niż. szczebla	10	86	4	94
Pracownicy fiz.- umysł.	7	88	5	84
Robotnicy wykwalifikowani	5	92	3	78
Robotnicy niewykwalifik.	13	73	14	40
Rolnicy	9	75	16	53
Pracujący na własny rach.	7	89	4	38
Bierni zawodowo				
Renciści	6	82	11	115
Emeryci	10	73	17	210
Uczniowie i studenci	8	84	8	75
Bezrobotni	9	84	8	115
Gospodynie domowe i inni	12	83	4	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	11	82	7	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	5	88	7	78
sekt. pryw. poza rolnict.	7	88	5	175
prywatnym gosp. rolnym	11	75	14	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	8	88	4	94
300-399	5	86	9	71
400-599	7	84	10	155
600-800	14	76	10	173
Powyżej 800 zł	10	84	7	195
Ocena własnych war. mater.				
Złe	6	84	9	295
Średnie	8	82	10	446
Dobre	12	78	10	249
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	3	81	17	63
Raz w tygodniu	8	82	10	500
1-2 razy w miesiącu	10	82	8	138
Kilka razy w roku	9	81	9	187
W ogóle nie uczestniczy	11	81	8	103
Poglądy polityczne				
Lewica	18	75	7	161
Centrum	10	84	5	299
Prawica	3	92	4	252
Trudno powiedzieć	6	73	21	278

Tabela 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Leszek Miller?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	78	13	991
Płeć				
Mężczyźni	9	81	10	471
Kobiety	9	76	15	520
Wiek				
18-24 lat	13	70	17	156
25-34	9	78	13	172
35-44	7	84	9	165
45-54	6	85	9	202
55-64	8	87	5	116
65 lat i więcej	12	67	21	179
Miejsce zamieszkania				
Wieś	10	74	15	362
Miasto do 20 tys.	9	75	16	129
20-100 tys.	5	84	11	198
101-500 tys.	13	78	9	191
501 tys. i więcej mieszk.	6	84	10	111
Wykształcenie				
Podstawowe	11	69	20	283
Zasadnicze zawodowe	7	83	10	252
Średnie	10	79	10	346
Wyższe	6	87	7	110
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	7	87	5	63
Prac. umysł. niż. szczebla	4	87	9	94
Pracownicy fiz.- umysł.	8	77	15	84
Robotnicy wykwalifikowani	1	86	13	78
Robotnicy niewykwalifik.	19	63	18	40
Rolnicy	6	76	18	53
Pracujący na własny rach.	4	82	14	38
Bierni zawodowo				
Renciści	11	80	10	115
Emeryci	11	74	15	210
Uczniowie i studenci	14	68	18	75
Bezrobotni	8	81	11	115
Gospodynie domowe i inni	23	74	3	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	7	83	10	151
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	5	79	16	78
sekt. pryw. poza rolnict.	7	83	11	175
prywatnym gosp. rolnym	7	77	16	59
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	10	76	14	94
300-399	10	76	13	71
400-599	8	80	12	155
600-800	11	74	15	173
Powyżej 800 zł	8	84	8	195
Ocena własnych war. mater.				
Złe	9	78	13	295
Średnie	8	80	13	446
Dobre	12	76	12	249
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	5	81	14	63
Raz w tygodniu	10	78	12	500
1-2 razy w miesiącu	12	76	13	138
Kilka razy w roku	8	79	13	187
W ogóle nie uczestniczy	6	80	14	103
Poglądy polityczne				
Lewica	12	80	7	161
Centrum	12	78	10	299
Prawica	5	91	5	252
Trudno powiedzieć	8	66	26	278